

RESUM TRANSCATALÒNIA 2016

La jornada [Transcatalònia](#) és ja una activitat clàssica de la Secció de Sòls de la ICEA. Es tracta d'una jornada en la qual es segueix un circuit prèviament estudiat i preparat, amb la finalitat d'observar sòls i paisatges d'una comarca o territori concret de Catalunya. Aquest any la Transcatalònia ha recorregut una part de la comarca del Berguedà i ha comptat amb la participació de 30 persones.

La jornada s'ha iniciat a les terrasses altes del riu Llobregat a la zona de Cal Rosal, prop de Berga, on s'han observat sòls amb una evolució interessant, amb rentat dels carbonats i formació d'un perfil (alfisol) de característiques poc freqüents i poc extenses en aquesta zona del país. Posteriorment l'equip s'ha desplaçat al santuari de Queralt, on la bona visibilitat de la jornada, després d'una setmana de pluges, ha permès una explicació de la fisiografia del Berguedà Sud.

La següent parada ha estat a la conca de Vallcebre on s'han observat sòls sota coberta forestal –antigament prats de muntanya- formats en cons. Es tracta de mollisols, caracteritzats per un alt contingut de matèria orgànica, fèrtils, però de mecanització complexa per la presència de grans blocs de calcàries depositats per la força del con al·luvial. A la mateixa zona de Vallcebre s'han rebut les explicacions del tècnic responsable d'una estació hidrològica del CSIC, que porta gairebé trenta anys generant dades. Informació que un cop elaborada ha resultat d'un valor importantíssim pel coneixement de l'impacte de la tipologia de les cobertes vegetals en el cabals, erosió i règim hídric, amb conclusions rellevants pel maneig de les capçaleres de conques similars.

Després del dinar, realitzat a la mateixa zona, s'ha recorregut l'àrea que va estar afectada per la mineria a cel obert en els anys vuitanta del segle passat, amb l'observació de l'impacte i el grau de cicatrització actual. Aquesta zona va ser pionera a Catalunya en la realització d'estudis d'impacte ambiental de la mineria a cel obert. Sobre aquesta problemàtica es van generar diversos estudis que han estat objecte d'explicació sobre el terreny on es varen desenvolupar.

Finalment la jornada ha finalitzat als vessants del Pedraforca, on s'ha estudiat un perfil de sòl caracteritzat per la formació d'horitzons calcaris en un entorn on aquests horitzons són poc freqüents, tot i que aquesta situació es dona en altres indrets dels vessant sud del Prepirineu. Es tracta també d'un perfil d'un gran valor evolutiu i didàctic.

En aquest punt ha finalitzat la jornada, que ha rebut una bona valoració per part dels assistents, en base a les característiques dels sòls observats, explicacions rebudes en cada parada i sens dubte la bellesa paisatgística del recorregut. Tots els assistents han rebut la corresponent "Guia Transcatalònia 2017" amb el detall del circuit i explicacions de cada punt d'observació.

Agraïm des de la ICEA el treball per fer possible la jornada realitzat pel Toni Baltiérrez, bon coneixedor dels sòls berguedans.

Miquel Aran

Coordinador Secció de Sòls de la ICEA